

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 302/07-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti L., s. r. o., so sídlom T., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 34 Cb 53/99 z 8. novembra 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 1/2006 z 28. júna 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti L., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2006 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti L., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 34 Cb 53/99 z 8. novembra 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 1/2006 z 28. júna 2006 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedla, že sa návrhom z 8. februára 1999 domáhala na krajskom súde určenia neplatnosti právneho úkonu – kúpnej zmluvy uzatvorenej 19. decembra 1997 medzi Fondom národného majetku Slovenskej republiky a spoločnosťou K., s. r. o., B. (ďalej aj „kúpna zmluva“), a to z dôvodu jej ochrany, pretože uvedeným právnym úkonom jej mala byť spôsobená škoda. Krajský súd návrh sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 34 Cb 53/99 z 15. mája 2002 v celom rozsahu zamietol.

Na základe odvolania sťažovateľky najvyšší súd uznesením z 12. júna 2002 uvedený prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd sa v predmetnom zrušovacom uznesení nestotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že na strane sťažovateľky neexistuje v danej veci naliehavý právny záujem na určení neplatnosti označenej kúpnej zmluvy. Najvyšší súd zároveň vyslovil názor, že meritórne rozhodnutie vo veci by sa javilo zrejme predčasným, *„a to najmä vo vzťahu na prebiehajúci súdny spor vedený na Krajskom súde v Bratislave pod spisovou značkou 35 Cb 17/96 vedenom medzi sťažovateľom a FNM SR o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom vyššie spomínanej zmluvy č. 1931/1997“*.

Po vrátení veci krajský súd následne rozsudkom sp. zn. 34 Cb 53/99 z 8. novembra 2005 návrh sťažovateľky opätovne zamietol, pričom dôvodom zamietnutia návrhu bolo to, že sa sťažovateľke nepodarilo preukázať naliehavý právny záujem v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Podľa sťažovateľky bolo odôvodnenie rozsudku krajského súdu vzhľadom na skutkovú a právnu náročnosť prerokovávanej veci nepresvedčivé, čím bolo porušené ustanovenie § 157 ods. 2 OSP. Sťažovateľka nesúhlasila s názorom o neexistencii jej naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti kúpnej zmluvy vysloveným v uvedenom rozsudku krajského súdu

tvrdiac, že naliehavý právny záujem spočíva v charaktere právneho úkonu, od ktorého sa odvíja jej postavenie v ďalšom konaní, a preto podala proti tomuto rozsudku odvolanie.

Sťažovateľka ďalej cituje z jej prednesu na odvolacom pojednávaní pred najvyšším súdom, v ktorom uviedla:

„Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 12. 2005 č. 33 Cb 48/99-248 v právnej veci navrhovateľa L., s. o. o. proti odporcovi K., s. r. o. o určenie neplatnosti právneho úkonu, zápisnice o odovzdaní a prevzatí vecí zahrnutých do predmetu predaja podľa zmluvy č. 318/1993 spísanej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 02. 1998, vrátane ich súčastí, súpisu preberaného majetku a inventúrneho súpisu, ktorým bol navrhovateľ poškodený o cca 40,000.000,- Sk bol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý (v súčasnosti prebieha na NS SR pod sp. zn. 1 Obo 118/2006 odvolacie konanie). Podľa názoru Krajského súdu úkonom spísania zápisnice nedošlo k zmene vlastníckeho práva konkrétne vydávaných vecí a teda takéto konanie nemožno nazvať právnym úkonom. Na základe uvedeného právneho názoru možno konštatovať, že právnym úkonom, ktorým prešlo vlastnícke právo k veciam uvedeným v predmetnom zápise na spoločnosť K., s. r. o. bola práve zmluva o predaji podniku č. 1931/1997.

Uvedená skutočnosť mení postavenie navrhovateľa najmä vo vzťahu ku súdnemu sporu medzi FNM SR a spoločnosťou L., s. r. o. o náhradu škody v sume 14,930.558,- Sk, ktorá mala byť spôsobená FNM SR v súvislosti s odstúpením od zmluvy č. 318/1993 a následným odovzdaním vecí zahrnutých do predmetu predaja podľa zmluvy. Spor je vedený na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 33 Cb 9/99. Táto skutočnosť nemohla tvoriť odvolací dôvod voči rozsudku napadnutom v tomto konaní, nakoľko rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 12. 2006 č. 33 Cb 48/99-248 bol navrhovateľovi doručený až dňa 27. 02. 2006.

Podľa ustanovenia § 19a ods. 7 zákona č. 92/1991 Zb. rozdiel medzi hodnotou privatizovaného majetku v čase účinnosti zmluvy o predaji podniku alebo jeho časti a hodnotou majetku v čase jeho prevzatia fondom si zúčastnené strany navzájom finančne vyrovnajú do šiestich mesiacov od podpísania zápisnice o prevzatí majetku fondom.

Pri rešpektovaní názoru krajského súdu vyslovenom v konaní č. 33 Cb 48/99, teda že zápisnica o odovzdaní a prevzatí vecí nie je právnym úkonom a že právnym úkonom, ktorým

bol navrhovateľ značne poškodený je zmluva o predaji podniku č. 1931/1997, je týmto daný naliehavý právny záujem navrhovateľa na určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku č. 1931/1997 v zmysle ustanovenia § 80 pism. c) O. s. p. Určením neplatnosti tejto zmluvy by bo! navodený právny stav, ktorý by mal za následok spísanie novej zmluvy, resp. zápisnice, avšak v súlade so skutočným stavom a príslušnými právnymi predpismi (najmä zákonom o účtovníctve platnom v tom čase č. 563/1991 Zb., zákonom č. 92/1991 Zb.) a následné finančné vyrovnanie v zmysle § 19a ods. 7 cit. zákona. Bez určenia, že zmluva predaji časti podniku č. 1931/1997 je neplatná, sa postavenie navrhovateľa v ďalších sporoch stáva neisté. Navyše, navrhovateľ už nebude mať možnosť účinne brániť v uvedenom prebiehajúcim spore o náhradu škody.

Stanovená kúpna cena predmetného podniku podľa zmluvy o predaji podniku č. 1931/1997 (podkladom pre stanovenie tejto ceny bol zápis o odovzdaní vecí) absolútne nezodpovedá vyššie uvedeným právnym predpisom a zásadám poctivého obchodného styku. Na jednej strane, spoločnosť L., s. r. o. bola povinná predmetný majetok odovzdať spoločnosti K., s. r. o. v účtovných hodnotách, často krát nulových, avšak na druhej strane škoda, za ktorú spoločnosť L., s. r. o. zodpovedá FNM SR je vyčíslená vo všeobecnej cene. Ak by sa postupovalo v súlade s príslušnými právnymi predpismi, majetok by sa odovzdal časovej cene a časová cena by bola zo strany spoločnosti K., s. r. o. zaplatená FNM SR, žiadna škoda by vzniknúť nemohla.

V danom prípade by však FNM SR bol povinný vrátiť spoločnosti L., s. r. o. investície do zhodnotenia predmetu predaja vo forme finančného vyrovnania.“

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva, že určenie neplatnosti kúpnej zmluvy má pre ňu podstatný význam, pretože zásadným spôsobom zasahuje do jej práv a právom chránených záujmov.

Nadväzne na to najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 Obo 1/2006 z 28. júna 2006 potvrdil odvolaním sťažovateľky napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 34 Cb 53/99 z 8. novembra 2005. Sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal so všetkými ňou uvádzanými skutočnosťami a svoje rozhodnutie založil výhradne na názore o neexistencii naliehavého právneho záujmu na strane

sťažovateľky. V súvislosti s tým najvyšší súd vyslovil názor, že „*naliehavý právny záujem na podaní žaloby možno nepochybne zistiť len u vlastníka*“. Tento názor sťažovateľka odmieta poukazujúc na to, že „*Bez určenia neplatnosti predmetného právneho úkonu, teda zmluvy o predaji podniku č. 1931/1997, ktorej súčasťou jej aj súpis odovzdávaného a preberaného majetku sa sťažovateľ nemôže účinne domáhať ochrany svojich práv*“.

Na základe uvedených skutočností dospela sťažovateľka k názoru, že „*krajský súd, resp. najvyšší súd nesprávne aplikovali ustanovenie § 80 písm. c) O. s. p. na prejednávajúcu vec*“.

Podľa sťažovateľky došlo v konaní vedenom krajským súdom k viacerým nedostatkom (procesným pochybeniam), čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. S spojitosti s tým dáva sťažovateľka do pozornosti skutočnosť, že najvyšší súd napriek zisteniu, že „*zdôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu nie je výrazom celkového posúdenia a vyhodnotenia skutkového stavu a následkom toho nie je celkom presvedčivé, ako vecne správne ho potvrdil*“.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu domáha, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že „*rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08. 11. 2005, č. k. 34 Cb 53/99 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 06. 2006, č. k. 2 Obo 1/2006 boli porušené práva zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tieto rozhodnutia zrušil*“.

Sťažovateľka sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk za neoprávnený zásah do jej práv a poškodenia mena. Napokon požaduje aj priznanie úhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa „právo na súd“, to znamená právo začať konanie na súde v „občianskoprávných veciach“ ako jeden z jeho aspektov. K nemu pristupujú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu, zloženie súdu a vedenie procesu. Kvalita procesu zahrnutá v práve

na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečovaná zárukami procesného a inštitucionálneho charakteru (III. ÚS 136/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nie je ústavný súd súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 34 Cb 53/99 z 8. novembra 2005, nebola v danej veci vylúčená právomoc všeobecných súdov.

Sťažovateľka sa ochrany svojich práv mohla podľa Občianskeho súdneho poriadku účinne domáhať a aj sa domáhala využitím riadneho opravného prostriedku – odvolania. Najvyšší súd bol teda v rámci odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 2 Obo 1/2006 súdom, ktorý rozhodoval (v zmysle čl. 127 ústavy) o ochrane práv a slobôd sťažovateľky, porušenie ktorých v sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta.

Z uvedeného vyplýva, že námietka porušenia práv sťažovateľky v podobe odvolania smerujúca voči rozhodnutiu krajského súdu bola predmetom rozhodovania najvyššieho súdu. V rámci tejto procedúry najvyšší súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal a svoj právny názor vyjadril v rozsudku z 28. júna 2006.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie postupu krajského súdu preto, lebo jeho preskúmanie na základe podaného odvolania patrilo do právomoci najvyššieho súdu. V súvislosti s namietaným porušením označených práv je z ústavného hľadiska pre ústavný súd podstatné a určujúce len preskúmanie postupu najvyššieho súdu (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

V právomoci ústavného súdu zostalo, ako už bolo uvedené, následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky (rozsudkom sp. zn. 2 Obo 1/2006 z 28. júna 2006) sú zlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru. Ústavný súd sa pritom zaoberal iba účinkami výkonu právomoci najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľke ako navrhovateľke v posudzovanej veci.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 1/2006 z 28. júna 2006 dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie síce stručne, ale napriek tomu náležite odôvodnil, keď sa stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi prvostupňového súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Právo na prístup k súdnej ochrane však nemá absolútnu povahu. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane a k súdu ako k orgánu verejnej moci, ktorý vykonáva súdnu moc podľa čl. 142 ústavy. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa

po splnení predpokladov ustanovených zákonom stal účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd musí osobe (právnickej aj fyzickej) umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) je aj právny názor, že právo na súdnu ochranu sa však nestotožňuje s procesným úspechom.

Ústavný súd je, ako už bolo uvedené, oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielen že neznamena právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa záverov najvyššieho súdu sťažovateľka nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe. Ústavný súd sa však nestotožňuje s názorom vysloveným najvyšším súdom v namietanom rozsudku, podľa ktorého možno naliehavý právny záujem na podaní žaloby zistiť len u vlastníka. Na druhej strane ale nemožno konštatovať, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu má každý, kto túto neplatnosť tvrdí.

Posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c) OSP najvyšším súdom by sa však v okolnostiach danej veci mohlo stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (*mutatis mutandis* I. ÚS 17/01). Podľa názoru ústavného súdu ale výklad najvyššieho súdu vyúsťujúci v podstate do záveru, že ani prípadné určenie neplatnosti kúpnej zmluvy by neovplyvnilo

právne postavenie sťažovateľky vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tejto zmluvy, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu sťažovateľky najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje a na jeho meritórne preskúmanie preto ústavný súd nie je oprávnený. Záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu na strane sťažovateľky v danej veci nemá preto ústavný súd dôvod spochybňovať.

Z obsahu predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka vidí porušenie jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v spôsobe, akým sa najvyšší súd (a pred ním krajský súd) vysporiadali s vykonanými dôkazmi v rámci ich hodnotenia a následného vyvodenia zodpovedajúcich skutkových a právnych záverov v ich meritórnych rozhodnutiach.

Z namietaného rozsudku najvyššieho súdu, aj s prihliadnutím na obsah rozhodnutia súdu prvého stupňa je pritom podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tento sa podstatnými námietkami sťažovateľky zaoberal.

Podľa relevantnej časti odôvodnenia namietaného rozsudku odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že *„žalobca sa návrhom došlým súdu dňa 9. 2. 1999 domáhal určenia neplatnosti zmluvy č. 1931/1997 o predaji podniku medzi žalovaným v 1. rade a 2. rade. Teda účelom sporu bolo vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy č. 1931/1997 medzi žalovaným v 1. rade a 2. rade a tým obnova práv žalobcu z jeho kúpnej zmluvy č. 318/1993, ktorú uzavrel so žalovaným v 1. rade. Uviedol, že vo veci prebieha na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 35 Cb 17/96 spor o určenie*

vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a tvrdil, že do právoplatného rozhodnutia tohto sporu nemal žalovaný v 1. rade právo meniť vlastníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 21. 5. 2003 sp. zn. 6 Obo 228/02, na ktoré sa žalobca vo svojom odvolaní odvoláva sa síce nestotožnil a názorom súdu prvého stupňa, že na strane žalobcu v skúmanej veci nebol daný naliehavý právny záujem na určení, že kúpna zmluva č. 1931/1997 o predaji podniku uzavretá medzi žalovaným v 1. a 2. rade je neplatná, odporučil však v tejto súvislosti súdu prvého stupňa zvážiť, či nie sú dané podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP do právoplatného skončenia sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 35 Cb 17/96, ktoré môže mať podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zásadný význam a dopad aj na konanie a rozhodnutie v predmetnej veci.

Súd prvého stupňa v súlade s týmto usmernením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením zo dňa 14. 7. 2004 č. k. 34 Cb 53/99-234 prerušil konanie vo veci do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 35 Cb 17/96.

Spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedený medzi tými istými účastníkmi ako v predmetnom spore na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 35 Cb 17/96 skončil zamietnutím návrhu rozsudkom zo dňa 12. 2. 2004, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. 10. 2004.

O tuto skutočnosť oprel súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie, v ktorom vyslovil, že sa žalobcovi nepodarilo preukázať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy č. 1931/1997 o predaji podniku časti medzi žalovaným v 1. a 2. rade

Podľa názoru odvolacieho sudu toto zdôvodnenie vecne správneho rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je výrazom celkového posúdenia a vyhotovenia skutkového stavu a následkom tohto nie celkom presvedčivé. Je nesporné, že žalobca sa domáha vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy z roku 1997 medzi žalovaným v 1. rade a v 2. rade týkajúcej sa časti podniku, ktorú predtým sám nadobudol kúpou od žalovaného v 1. rade v roku 1993. Je tiež nesporné, že žalovaný v 1. rade od zmluvy uzavretej so žalobcom platne odstúpil, čo potvrdil právoplatný rozsudok Krajského sudu v Bratislave vo veci sp. zn. 35 Cb 14/96. Z tejto skutočnosti vyplynulo, že žalovaný v 1. rade opätovne nadobudol vlastnícke práva k časti podniku, ktoré zmluvou č. 318/1993 previedol na žalobcu a žalobca teda prestal byť

vlastníkom, následkom tohto stratil aktívnu legitímáciu v sporoch, ktoré môže viesť len vlastník veci. Nepochybne, že len u vlastníka možno zistiť naliehavý právny záujem na podaní žaloby, ale konštatovanie nedostatku vlastníckeho práva ma širší rozsah i dopad.

Na tomto základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil“.

Zo záverov citovaného odôvodnenia nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľkou označenými článkami ústavy a dohovoru.

Právo sťažovateľky na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1999, Recueil III/1997). Ústavný súd zhodne s Európskym súdom pre ľudské práva však neskúma, či sú dôvody uvedené v rozhodnutí vecne správne (*Van de Hurk v. Holandsko* z 19. apríla 1994, A, č. 288, § 61, správa Komisie vo veci *Fouquet v. Francúzsko*, Recueil I/1996, s. 29). Je vecou ústavnej zodpovednosti celej sústavy všeobecných súdov, aby chránili zákonnosť spôsobom, ktorý je vecne správny, primerane odôvodnený a nie je arbitrárny.

Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľka, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 OSP, ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 až 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva z doterajšej judikatúry ústavného súdu. K tomu treba dodať, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti

poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť fyzickú osobu alebo právnickú osobu pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. napr. I. ÚS 230/04).

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu vôbec nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľkou označenými právami podľa ústavy a dohovoru, sťažnosť v časti smerujúcej proti najvyššiemu súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2007